Ч. 10. Четвер 15 (28) січня 1904. Рік XIV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окремо жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З буджетової комісиї австрийскої Делеґациї. — Критична хвиля на Угорщині. — Нові ознаки ворохобні на Балкані.)

Комісия буджетова австрийскої Делеґациї залагодила прелімінарі буджетові спільного міністерства скарбу найвисшої палати обрахункової і замкненя рахунків. Дел Сильвестер урґував виконане ухваленої минувшого року резолюциї, жадаючої зложеня рахунків з т. зв. центральних активів. Спільний міністер скарбу Буріян заявив на то, що не має права давати пояснення о спільних активах, не одержавши відповідного поручення від обох правительств, котрим виключно прислугує право рішати в сій справі. Президент найвисшої палати обрахункової Пленер сказав, що причиною, задля котрої спільні активи доси не управильнені, есть то, що в 1868 р., безпосередно по заведеню дуалізму, установлено комісию, а тота не могла дійти до порозуміня в справі ключа до поділу поодиноких потреб зі спільних активів. Длятого тото майно позістане в спільнім міністерстві скарбу. Впрочім активи, що складають ся з т. зв. спільних депозитів, зменшили ся доси до мінімум, бо ужито їх по найбільшій части на задатки для босаньских залізниць, на надзвичайні збровня і т. п. одноразові потреби. Готівка есть дуже мала; головною частию активів суть претенсиї до босаньского правительства о зворот задатків на зелізниці. Тоті задатки виносять 36,628.000 корон. — По поясненю справи управильнення відносин спільної найвисшої палати обрахунковоі комісия приняла наведені повисше буджети і засіданє на тім закінчило ся.

Для Угорщини настала тепер критична хвиля. Палата послів ще доси не ухвалила континґенту рекрутів, та й нема вигляду, щоби обструкция до того допустила. Все здає ся вказувати на то, що обструкция в наслідок пасивного поступованя правительства набрала охоти ставити без кінця перешкоди, в чім їй помагають особисті противники ґр. Тіши, котрі не можуть стерпіти того, що на чолі правительства стоїть кальвін. Сими днями мусить вже показати ся, що правительство угорске думає зробити, щоби позбути ся опозициї. Завтра має ґр. Тіша поїхати до Відня і здати там Є. Вел. Цісареви звіт о ситуациї та одержить мабуть від цісаря повновласть зробити, що потреба, щоби раз закінчив ся дотеперішний стан на Угорщині. „Budap. Hirlap." каже в сій справі: Тіша має завтра або позавтра упімнути обструкціоністів, що наспіла вже крайна пора, щоби они перестали ставити перешкоди надзвичайними средствами борбы. Коли обструкціоністи не послухають того зазиву, то буде скликана Делеґация і обради делеґацийні потягнуть ся аж до 20 лютого. В тім часі не будуть відбувати ся засіданя палати послів. Відтак буде зміневий реґулямін палати послів і будуть залагоджені конечности державні а наконець наступить розвязане парляменту і нові вибори при кінци цьвітня або з початком мая. Плян вже готовий а ґр. Тіша має ще лиш, як вже сказано, привезти собі з Відня цісарске уповажнене до него.

Бюро Райтера доносить з Порт-Артура: „Більша часть фльоти, що стоїть в тім порті, заняла місце поза портом на широким мори на приказ російскої адміралтиї. Приказ той видано зі взгляду на всякі евентуальности. Висші офіцири з Порт-Артура суть тої гадки, ще справа війни чи мира рішить ся до одного або двох днів". З Петербурга знов доносять: По відбутій дня 18 с. м. нараді шефів всіх відділів адміністрациї манджурскої видано приказ зробити спис резервістів манджурских. Число їх має виносити 80.000. Війска російскі відкомандовані на північ, суть вже в поході. Дня 21 і 22 с. м. мали вирушити два полки в дорогу до Ялю. — Після вістий з Чіфу мало в борбі з манджурскими розбишаками вздовж російскої зелізниці згинути трох вояків і один офіцир. Росияни зловили десять Хінців, котрі будуть безусловно страчені.

3)

ОБРАЗКИ З ДАЛЕКОГО ВСХОДУ.

(Після Руд. Цабеля, Гессе-Вартеґґа і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше).

Що року привозить пароход з Владивостока анадирского заливу почту і найпотрібнійший провіянт, котрий по части посилає правительство а по части замавляють собі купці, що мешкають в Марковій. В тій порі, коли вже можна сподівати ся приїзду парохода, вибирає ся окружний начальник зі своїми людьми на лодках і пливе долі водою аж до стациї званої Маріньским Постом; там відбирає прислані річи і часть з них везе назад до Маркови. Тота подорож що року літом тягне ся звичайно три місяці, бо по дорозі треба часто задержувати ся. Правительство посилає по найбільшій части муку, риж, тютюн, чай, рушниці, порох і кулї, шріт та всілякі зелізні товари і відпродує їх жителям Маркови по ціні власних коштів. Тота часть товарів, котру не можна забрати, лишає ся на лодках при устю ріки і єї привозять зимою псами на санях до Маркови, а люди зарабляють собі при тім по 30 рублів за кождих 10 пудів (400 фунтів). В той спосіб дістають они товари дешевше як у купців та ще й мають значний заробок.

Окружний начальник в Марковій старає ся всілякими способами улекшити та поліпшити житє місцевих жителів. Не треба й казати, що в тих сторонах, де люди зовсім зависимі від волі дотичного урядника, есть то великої ваги, який чоловік той урядник. Маркова мала під тим взглядом щастє, бо начальники, які тут були, не використовували свого независимого становища для своїх інтересів, як то діяло ся ся н. пр. в Петропавловску на Камчатці, але противно старали ся о то, щоби тут заводити такі порядки, котрі би стали ся добродійством для всїх.

Ніхто би того й не повірив, що житє людий в Марковій есть дуже приятне. Тутешні люди не знають ані фізичних трудів ані морального горя. Противно, мимо студеного підсоня та невідрадних відносин природне житє тутешних людий не лиш вглядно але таки й абсолютно есть не в порівнаю ліпше як житє російских селян. Передовсім кождий мужчина в Марковій есть вільний від служби у війску, а відтак і податків тут ніхто не платить. Спосіб до житя лекше тут знайти та й не потреба тяжко працювати, хиба лиш трохи через ті два місяці, коли іде риба. Дерева тут подостатком і кождому вільно тілько собі брати, кілько єму потреба та ставити тілько хат, кілько хоче. Ловля зьвірят на футра дає тут такий заробок, о якім російскому селянинови в Европі й не снило ся, а при тім і не треба бути великим мисливим, бо по найбільшій части заставляють лиш сіти і від волі та охоти мисливого зависить, кілько він сітий має наставити. Перевіз товарів для купців дає тут добрий заробок, за котрий можна таки у самого купця або у начальника купити предмети, які кому потреба. Торговля з Чукчами дає крім мяса і сала ще й шкіри та кожі, з котрих можна робити добру і теплу одежу. До того ще й житє в Марковій дуже спокійне і просте. Поки тут окружні урядники добрі і чесні люди, то не знайдесь ані один чоловік, котрий би других визискував та обманював; крадежий та розбоїв тут ніхто не знає, так само як ніхто не знає любовних пригод. Люди жиють тут з собою отверто і щиро.

Що року вибирають ся люди з Маркови на великі лови на дикі рени. Під конень мая виходять дикі рени величезними стадами з лїсів, де підчас лютої студени шукали захисту та ідуть на північні рівнини, де на просторих тундрах можуть знайти подостатком доброго моху і мають спокій від комарів та мух, котрі в лїсистих сторонах присідають їх з початком величезними і густими роями та замучують бідні зьвірята майже на смерть. Під ту пору бувають рени дуже худі а від комах мають повно глубоких ран; мясо їх длятого несмачне а кожі бувають так подіравлені, що майже не можна їх до нічого ужити.

Але в серпни і вересни, коли рени вертають назад до лісів, они вже добре випасли ся на рівнинах і мясо їх есть смачне. Тоді то підсідають на них мисливі. Рени ідуть тоді многими тисячами, поділені на стада по кількасот, але кожде стадо іде одно за другим так близько, що всї разом творять мов би лиш одну

Із Солуня доносять, що з Адріянополя вислано один баталїон нізамів (лінїеве войско) до Джумульджи на шляху зелїзницї Дедеаґач-Константинополь для скріпленя тамошної залоги, котра пильнує зелїзницї, а то длятого, бо шеф стациї в Адріянополи одержав лист з погрозою, в котрім грозить ся висадженєм зелїзницї у воздух. Від тої пори дворець дуже пильнують. Начальника громади з села Доан, Гіссара, знайдено коло Дедеаґача задушеного і з ранами від ножів в тїлї, а кінь его був застрілений. Грецкого сьвященика Хрістоса Папатраяноса вхопили минувшого тиждня приклонники македоньских комітетів і затягнули десь в гори і він від того часу пропав без слїду.

Мимо заперечень зі сторони болгарского правительства рух военних приготовлень в Болгариї збільшає ся з кождим днем, а міродайні круги в довірочних розмовах пояснюють се тим, що Болгария преці не може допустити до того, щоби події, які можуть настати з весною, заскочили єї неприготовленою на всякий случай. На то преці підвисшено сегорічний буджет міністерства війни о два міліони. Коли ми збройімо ся — говорять в тих кругах — то лиш відплачуємо ся рівним за рівне; ми знаємо дуже добре, що Турки зброять ся, а проти кого, се покаже ся.

Новинки.

Львів дня 27-го січня 1904.

— **Іменованя.** П. президент міністрів покликав комісаря повітового дра Петра Бараньского до служби в міністерстві справ внутрішних.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс практикантів концептових ц. к. Намістництва Станислава Бжезиньского і Александра Висоцкого зі Львова до Ярослава. — Ц. к. Міністерство торговлї перенесло старшого управителя почтового Володисл. Керниґа з Бялої до Сянока.

— **Школа женьского господарства.** В Сокальщинї заснувало ся товариство „Школа женьского товариства“, котрого статут потвердило вже Намістництво. Незабавом відбудуть ся загальні збори членів того товариства в Сокали для уконституованя і дальшої дїяльности. День зборів буде оповіщений в часописях. О. Кир Селецкий, парох в Жужели коло Белза, що займав ся заснованєм того пожиточного товариства, взиває до приступованя в члени товариства. Всякі письма треба посилати на руки о. Селецкого.

— **Проби з новим панцирем.** З Відня доносять: На стрільници віденьского арсеналу відбули ся в суботу в присутности численного кружка офіцирів і членів технїчно-войскової комісиї проби з новим панцирем. Стріляно з віддаленя 100, а відтак 40 метрів сталевими кулями. Кулї відбивали ся від панцирних плит і цїлком площили ся. Панцир по пробі був лиш в кількох місцях незначно зігнутий.

— **Войскові вправи резервістів.** Міністерство війни видало таке зарядженє о войскових вправах резервістів: Резервісти, що мають намір відбувати вправи при висшій команді як одинапсові підофіцири на своїх автомобілях або біциклях, обовязані предкладати дотичні зголошеня письменні або устні предкладати ц. к. доповняючій командї найпізнїйше до кінця лютого кождого року. В тих зголошенях треба точно подати род машини і єї скорість, а при автомобілях особливих треба також подати, чи ведучий машину належить до резерви або до краевої оборони, чи нї. Войсковий скарб покриває кошти перевозу автомобілїв і кошти удержаня машиніста в часї вправ, а крім того платить денну винагороду за уживанє автомобілю по 30 К., а за біцикль по 6 К.

— **Дезертир.** Команда 19 полку оборони кравої повідомила оногди полїцию, що утїк з войска Петро Спуржак, родом з Хлопівки, гусятиньского повіта.

— **Украєвлене школи.** Краєвий Видїл рішив на підставі порозуміня з радою надзираючою Скарбківскої фундациї обняти в свою управу реміснячу школу тої фундациї в Дроговижи. Договор заключено на 10 лїт. Краєвий Видїл буде оплачувати учителїв і прочий персонал школи, а фундация дасть удержанє ученикам.

— **Жертви зелїзницї.** Після статистичних дат американьских часописий погибло в послїднім роцї в наслїдок нещастних пригод на зелїзницях в Сполучених Державах 3505 осіб. Число покалїчених виносило 45.997 осіб.

— **Смерть від загару.** Селянка в Бережници, самбірского повіта, Катерина Филипчак, ідучи спати, замкнула передчасно печ. Коли на другий день один із сусїдів війшов до хати, застав і єї і спячих в тїй самій хатї двох єї паробків Семена Ґуґела і Юрия Хавалу без житя. Всї трое померли від загару.

— **Самоубийство чи нещастна пригода.** Дня 18 с. м. о годині $10^1/_2$ перед полуднем, переїхав зелїзничий поїзд на шляху між стациями Черкаси а Николаїв якогось чоловіка, котрого імени не можна було розвідати. Як каже машиніст того поїзду Брониcлав Чарнель зі Стрия, незнакомий мав сам кинути ся під машину в самоубийчім намірі.

— **Повінь.** З Будапешту доносять: В громадї Боча утворив ся на гірскім потоцї в наслїдок нанесеного повению дерева, високий вал. Напираюча вода перервала ту гать і залила в миг ока цїле село. Вода забрала більшу часть будинків і множество дахів разом з людьми, які там схоронили ся і понесла з филями. Доси не знати, кілько людий погибло.

— **Золото.** „Бакиньскія Извѣстія“ доносять з Кавказу, що при вмуровуваню фундаментів під будуючий ся міст недалеко Кутаїсу, в глубинї 5—6 сяжнїв під дном ріки, відкрито незвичайно велику скількість золотого піску. Заряджено розслїди.

— **Нагла смерть.** На польованю у п. Артура Целецкого в Порховій коло Бучача помер нагло ґр. Стан. Зборовский. Зараз з початку польованя, около 8-ої години рано зробилось єму недобре, упав коло свого брата, перед котрим жалував ся, що хорий і умер. Лїкарі сконстатували смерть в наслїдок удару серця. Небіжчик мав 28 лїт. Тїло перевезено до села Бездзядзи в ясельскім повітї і похоронено там в родиннім гробі.

— **Бійка з смертельним кінцем.** У Григория Париєра, музиканта при ул. Длуґоша у Львові, мешкав 40-лїтний швець Альберт Кагаль, що жив давнїйше з Феликсом Маковским, злодієм. В пятницю вийшов Маковский із шпиталю і купивши фляшку горівки, зайшов до Париєра в гостину. То не подобало ся Кагалеви, що вже лежав в ліжку, бо був злий на Маковского за то, що той украв був у него

величезну масу. Они ідуть майже завсїги одною і тою самою дорогою. В тих місцях, де они мусять переходити через ріку, підсїдають на них мисливі. Коли проводир стада, звичайно найбільший і найсильнїйший самець, з високо в гору піднесеною головою влїзе у воду а цїле стадо пустить ся за ним, висувають ся одні мисливі на своїх маленьких човнах борзенько як стріла з поза каміня і корчів, обступають цїлий похід та стараються ся его сперти, підчас коли другі запливають в середину стада і в дуже короткім часї убивають множество з них або бодай так ранять, що они ледви вже можуть доплисти до берега, де їх жінки і дїти, що збіглись дивити ся на лови, добивають.

Таке польованє для невправних мисливих єсть дуже небезпечне; легонький човен серед маси плаваючих зьвірят може кождої хвилї перевернути ся. Човен, бачите, єсть півтретя метра довгий а такий вузонький і легонький, що в него може сїсти лиш один чоловік з як найбільшою осторожностию і не дає єму перевернути ся лиш через то, що уміє зручно робити веслом і удержати рівновагу. В човні лежить списа так довга як саме судно і з острим зелїзним вістрєм, званим „поколюґа“, і нею убиває мисливий рени. До того треба єму великої вправи і зручности, щоби дістати ся в середину межи зьвірята, котрі боронять ся; самцї стараються ся перевернути човен своїми рогами та зубами а самицї передними ногами. Але мимо того нещасливі пригоди бувають лиш дуже рідко, бо тотї люди так зручні, що аж диво; они уміють не лиш удержати човен в рівновазї, але й за першим разом убити зьвіря. А скоро лиш в стадї зробить ся розлад і зьвірята своїми великими рогами почінають ся одні других, то колоти вже тодї не трудно, бо рени лиш слабо боронять ся.

Польованє на рени у водї то сцена, котру годї описати. В ріцї бовтають ся тисячі а тисячі перепуджених зьвірят і в своїм страху боронять ся як можуть, а помiж ними на своїх легоньких човнах плавають мисливі і виминають зручно кожду небезпечність; вода від крови робить ся темно червона а крики та накликуваня людий, що стоять на березї, надають цїлій сценї характер правдивої дикости.

Але польованє не завсїгди буває так оживлене, иноді бувають походи ренів слабі, иноді вийдуть на лови лиш два, три мисливі. Місце, де рени переходять через Анадир, єсть віддалене від Маркови на яких 200 кільометрів, так, що туди треба аж плисти човнами, а то знов зависить від енерґії та охоти людий, чи комусь хоче ся брати участь в польованю чи нї. Убиті зьвірята складають в умисно до того побудовані будинки звані балаґами і коли настане зима, привозять їх звідси псами до Маркови.

Польованєм на дикі рени займають ся лиш жителї села Маркови та кочуючі племена Тунґузів; Чукчи, що мають великі стада освоєних ренів, не ходять на такі польованя. Поправдї сказавши, то анї жителї Маркови анї Чукчи та Коряки не суть справдешними ловцями; они не уміють як слїд полювати на дикі зьвірята, котрих в тих сторонах дуже богато, лиш заставляють на них сїти та лапки і лиш в конечности або при добрій нагоді убивають и. пр. вовків або инші зьвірята.

III.

Зелїзницею через Сибір. — Істория сибірскої зелїзницї, єї будова і величина. — Вигоди і невигоди підчас їзди. — Значінє сибірскої зелїзницї.

Звістний французский писатель Жіль Верн заставляв читателїв обїздити землю в своїй фантазиї у 80 днях довкола, а дїйстність показала тепер, що ту саму дорогу можна зробити в часї о половину коротшім, як той, який собі давнїйше лиш буйна уява визначила. Тота Сибір, що давнїйше була лиш пострахом для людий і значила найбільше нещастє для тих, котрих туди засланo, стала ся нинї краєм неперебраного богатства і надією всїх тих, що чують в собі духа підприємчивости. З попереднього видїли ми, з якими трудностями треба ще нинї бороти ся в Сибіри, іменно в північній єї части, але полудневі єї сторони, від коли там з одного кінця на другий побудовано зелїзницю, перестали вже бути тим краєм, в котрий лиш нещасна доля могла когось загнати, щоби він там пропав без слїду.

Першу гадку до будови сеї зелїзницї піддав був ґен.-ґубернатор Сибіри ґр. Муравєв-Амурский, котрому в 1851 р. удало ся майже без ніяких трудностий і коштів набути від Хінців богатий край положений над рікою Амуром і прилучити его до російскої держави майже проти волї правительства в Петербурзї. Він вже тодї носив ся з гадкою будувати зелїзницю, хоч, що правда, лиш над самим Амуром. Пізнїйші сибірскі ґенерал ґубернатори підносили також нераз гадку, щоби побудувати зелїзницю, котра би сполучала далекі азийскі сторони з матерним краєм, хоч би лиш для самої вигоди в торговлї і адмінїстрациї. Але аж найновійші часи прискорили будову, коли в самій Росиї побудовано богато зелїзниць і коли наближав ся упадок хіньскої держави, що спонукував Росию звертати на далекім всходї більшу увагу на свої інтереси.

В марті 1891 р. видав був тодїшний цар Александер III. указ, котрим наказав будувати сибірску зелїзницю, а тодїшний наслїдник престола, а теперішний цар Николай II. підчас своєї подорожи на далекий Всхід зробив коло Владивостока початок до будови там, де намі-

недавно кілька пар чобіт. Тому візвав він Маковского, аби сейчас забирав ся, а коли то не помогло, почав одївати ся, щоби пійти до поліциї з доносом на Маковского. В обороні гостя станув Париер. Розпочала ся бійка, в части котрої ранив Париер ножем в груди Кагаля. Раненого перевезла ратункова стация до шпиталю, де він за кілька годин помер. Париера і Маковского арештувала поліция.

— **Філія Руского Товариства педаґоґічного в Буску** запрошує всїх своїх членів на конференцию, яка відбуде ся в понедїлок дня 1 лютого о год. 11 перед полуднем в комнатї читальнї „Просьвіти" в Буску. Порядок дневний: 1) Відчитане протоколу з послїдної конференциї. 2) Оцінка „Учителя і Дзвінка", п. О. Лада. 3) Про „Петра Піщиньского", відчит п. О. Мулькевича. 4) „Наука рисунків в школах сільских народних", загальна дискусия. 5) Внесеня членів.

— **З перемиской епархії.** О. І. Гринь одержав канонїчну інституцию на парохію Креців. — Презенти одержали оо.: Петро Подлуский на Любинь, Теоф. Турчманович на Купновичі, Мар. Антоневич на Щирець коло Немирова, Ант. Венгринович на Залокоть — Завідателем в Кормановичах іменований о. Леонтий Адриянович. — Правительство продовжило на один рік дотацию з релиґійного фонда для приватних сотрудників в Порохнику, Сокали, Желдца, Олаці, Добровлянах, Воробдику королївскім, Вацовичах і Іздебках.

— **Конкурс.** Головний Видїл Товариства „Просьвіта" у Львові росписує конкурс на стипендийну запомогу в квоті 240 корон імени Теодора Качали, сина Григория, бувшого господаря в Фирлїєві. Ся запомога призначена для сина селянина, — господаря рускої народности, ученика народних шкіл або студента університету, з цензурами в сьвідоцтві переважно відзначаючими, взглядно добрими кольоквіями. — Подання з долученими сьвідоцтвами убожества, виданими від гр. кат. уряду парохіяльного та потвердженим і громадскою зверхностию, вносити належить до головного видїлу товариства „Просьвіта" у Львові (Ринок ч. 10 поверх 1) найпізнїйше по день 31 січня 1904 р.

Господарство, промисл і торговля

— **Ціна збіжа у Львові** дня 26 січня: Ціна в коронах за 50 кільо у Львові. — Пшениця 8·40 до 8·60; жито 6·70 до 6·85; овес 5·40 до 5·75; ячмінь пашний 5·20 до 5·40; ячмінь броварний 5·50 до 5·80; ріпак 9·50 до 9·75; льнянка —·— до —·—; горох до варення 7·75 до 9·50; вика 5·50 до 6·—; бобик 5·50 до 6·—; гречка —·— до —·—; кукурудза нова 6·— до 6·25; хміль за 56 кільо 120·— до 170·—; конюшина червона 65·— до 78·—; конюшина біла 65·— до 70·—; конюшина шведска 50·— до 70·—; тимотка 22·— до 25·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 27 січня. Приїхав тут президент угорского кабінету ґр. Тіса о $6\frac{1}{2}$ год. рано.

Берлин 27 січня. Приїхав тут король бельґійский Леопольд.

Петербург 27 січня. Указом царским усунено з уряду начальника ґрузиньскої вірменьско григорияньскої епархії архиєпископа Кеворк.

Християнія 27 січня. Бюро телеґрафічне „Норска" доносить, що цїсар Вільгельм II. буде іменований першим лицарем сьвіжо установленого ордера Льва з нагоди своїх уродин.

Токіо 27 січня. Відбула ся тут нарада кабінетова, котру уважають за дуже важну. Опісля відбула ся 3 годинна конференция мужів державних. Більші фінансисти роблять правительству далеко сягаючі предложеня грошеві і єсть надія, що правительство збере в той спосіб достаточні суми, та не буде потребувало затягати позички.

Токіо 27 січня. Правительство японьске дало росийскому послови до зрозуміня, що пожадана була би скора відповідь на послїдну ноту Японії. Правительство японьске зазначило, що нота японьска повинна була вже 16-го с. м. знаходити ся в руках росийского правительства, в виду чого було досить часу до розваженя відповіди на неї

рена зелїзниця мала кінчити ся. Будову прискорила найбільше та обставина, що для Росиї, котра мала замкнену дорогу на Середземнім мори, показувала ся щораз більша потреба можности висилати свое войско до всхідної Азиї, де яко небезпечний для неї суперник стала виступати Японія. В грудни 1892 р. уставлено яко найвисшу управу для будови сибірскої зелїзницї комітет, в котрім предсїдательство обняв був теперішний цар, а до котрого належали всї міністри. Рішаючий вплив мав тодїшний міністер фінансів Вишнеградский а опісля міністер фінансів Вітте.

Отже розпочала ся будова. Як будували тоту зелїзницю, кілько гроший та всїлякого матеріялу пішло на боки, якого ужито материялу, як визискувано робітників і т. д. — се вже річ меншої ваги, бо таке діяло ся і діє ся і при будовах зелїзниць в Европі; досить, що остаточно стала зелїзниця найбільша на цїлім сьвітї. Після первістного проекту мала тота зелїзниця кінчити ся коло Владивостока; але що пристань коло того міста зимою замерзає, а Росиї удало ся по японьсько-хіньскій війні набути місто Порт-Артур і єго найблизшу околицю, то постановлено повести нову зелїзницю аж до сего міста.

Як велика ся зелїзниця, покажуть нам найлїпше слїдуючі числа. Від Челябиньска аж до Порт Артура має сибірска зелїзниця 8856 кільометрів. Найбільша аж до сего часу канадийска зелїзниця Пацифік, котра іде від Галїфаксу аж до Ванкувер, має 6000 кільометрів, а американьска зелїзниця Пацифік від Ню-Йорку має 5357 кільометрів. Коли би взяти до порівнаня з нею зелїзниці в Европі, то покаже ся, що найдовший шлях в Европі з Лїсбони через Мадрид, Париж, Берлин аж до Петербурга має лиш 4830 кільометрів.

Щоби вяробити собі поняте о тім, кілько обоги і часу вимагала ся зелїзниця, треба подивити ся лиш на слїдуючі числа: Сама чисто сибірска зелїзниця (без тої, що іде вже через Манджурию), 5500 кільометрів довга, заняла більше як 90.000 землї і треба було в тім місци викорчувати 15.000 гектарів лїсів. При зелїзници робило 70.000 робітників через 19 міліонів робочих днів, та мусїли викопати 90 міліонів гранних метрів землї. До підсипаня 8,400.000 дубових порогів під шини треба було 7 міліонів гранних метрів ріни а шини, які уставлено на цїлім шляху, важили 350.000 тон. До найбільшої штуки будівництва належать мости на сїй зелїзници, які треба було ставити на величезних ріках Сибіри. Взагалї збудувано 50 кільометрів мостів і ужито до того 500.000 метрів сотнарів зелїза та 450.000 гранних метрів камінного муру. Найбільшу розпяль мають мости на ріцї Єнисеї (853 метрів), на Обі (794 метрів), на Селензі (640 метрів), на Іртишу (640 метрів), на Тоболи (426 метрів), на Удї (384 метрів), на Бірюсї, Ідї і Хорі (по 341 метрів), на Усурі та Іманї (по 256 метрів) і на Ішимі (213 метрів).

При будові робили особливо великі трудности багна і мочари, та замерзла земля, бо в цїлій всхідній Сибіри земля в глубинї одного метра єсть цїлий рік замерзла і длятого трудно єї копати. Мимо того удавало ся що року вибудувати більше як по 620 кільометрів зелїзниці, підчас коли в Америцї на канадийскій зелїзници, котру найскорше будовано, виготовлено що року лиш по 467 кільометрів. Та й то ще треба тут додати, що коли канадийску зелїзницю, котру зі всїх зелїзниць найборше будовано, виготовлено цїлу за 10 лїт, то в тім самім часї вибудовано далеко довшу сибірску зелїзницю.

(Дальше буде).

НАДІСЛАНЕ.

Контора виміни

ц. к. уприв. галиц. акц.

Банку гіпотечного.

купує і продає

всї папери вартістні і монети

по найточнїйшім курсї дневнім, не числячи нїякої провізиї.

В сім тиждни

можна оглядати

ІРЛЯНДИЮ

в Хромофотоскопі

ПАСАЖ МИКОЛЯША.

— **Вступ 20 с.** —

Виданя

Руского педаґоґічного Товариства.

у Львові, ул. сьв. Софії ч. 9а).

Виданя без образків.

***А. Глодзїньский**: Огород шкільний 1 К. 20 с. **Сальо**: Непос, учебник для III кляси ґімназ. 1 К. 30 с. **Kokurewicz Józef**: Podręcznik dla kancelaryi szkolnej 60 с. ***А. К.**: Робінзон неілюстрований 20 с. **О. Нижанковский**: Батько і мати, двосьпів з фортепяном 20 с. ***Дніпрової Чайки**: Коза дереза 50 с. **Мапа** етноґрафічна Руси-України 40 с. **Барановский**: Приписи до іспитів 40 с. **Дзвінок** з р. 1895, 1897—1900 по 4 К. **Вол. Шухевич**: Від Бескида до Андів 20 с. ***Ів. Франко**: Абу Каземов. Капцї 40 с. **Дзвінок** з р. 1901 6 К. **Остап Макарушка**: Короткий огляд руско укр. письменства 30 с. ***Т. Шевченко**: Кобзар 2 К., опр. 2 К. 40 с., в пол. 2 К. 70 с. ***Ів. Франко**: Коли ще зьвірі говорили, казки для дїтий 80 с., опр. 1 К. 10 с. **Віра Лебедова**: Малї герої 50 с., опр. 70 с. ***Ів. Спілка**: На чужинї 40 с., опр. 54 с. **Стефан Пятка**: Дарунок для дїтий 40 с., опр. 60 с. ***Оповіданя** для дїтий 40 с., опр. 54 с. ***Мих. Коцюбиньский**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. ***Олекса Катренко**: Оповіданя 40 с., опр. 54 с. **Василь В-р**: Подорож до краю Лїліпутів 50 с., опр. 64 с. ***Л. Кримский**: Переклади 40 с., опр. 54 с. **Картки з історії Руси-України**. 40 с. ***Д. Н. Мамина-Сибіряка**: Дитячі оповіданя 30 с., опр. 44 с. ***А. Пушкін**: Байки 30 с. ***Марко Вовчок**: оповіданя І. часть 30 с.; опр. 44 с. ***МартаБорецка**: істор. оповід. 40 с., опр. 60 с. ***Ковалїв Стефан**: На прічках, оповід. 30 сот., опр. 44 сот. ***Др. Мих. Пачовский**: Народні Думи з поясненями, І. ч. 40 с., опр. 60 сот. ***Гр. Л. Толстой** Казки 40 с., опр. 54 с. ***Поеми О Кониського**: 30 с., опр. 44 с. *Покараня Лож, кон-дийка Кучальскої 20 с., опр. 34 с. **Оповіданя М. Вовчка.** II. ч. Інститутка 40 с., опр. 60 с. *Дивні пригоди Комаха Санґвіна, І. част. 40 с., опр. 70 с. *Перша китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с. *Малий сьпіваник 20 сот. ***Клявдия Лукашевич**: Серед цьвітів, комедия в 2 діях 16 с., опр. 30 сот. *Друга китичка для малих дївчат, Е. Ярошиньскої 20 с., обі опр. 54 с. **Шекспір** в повістках 30 с., опр. 60 с. **Дві могилі**, Короленского 18 с., опр. 32 с. Анґлійскі казки, 24 с., опр. 38 с. ***Леоніда Глібова**: Байки 10 с. ***В. Чайченко**: Олеся; Комар; Два оповіданя по 10 с., Дума про княгиню Кобзаря 10 с. **Дніпрової Чайки**, Казка про сонце та єго сина; Писанка по 10 с. **Учитель** на р. 1890—1900 по 2 К. з р. 1901 по 4 Кор.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

МІД знаменитий, десеровий, курацийний, з власної пасіки 5 клгр. **лиш 6 корон** franco. Вода медова найліпше средство на лице. Даром брошурку д-ра Цесельского о меді варто перечитати, жадайте! **КОРІНЕВИЧ**, ем. уч. **Іванчани.**

Аптика в Королівці

поручає

В. АЛЄРГАНДА АЛЬПЕЙСКІ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найцільнійших ростин альпейских, перевисшають всї до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми усіхами. Наслідком того они просто неоцінені при катаральних болізнях легких і проводів віддихових, при кашлю, крипці і всїх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіль тих запарює ся в шклянці кипячої води і той відвар пє ся в літнім стані рано і вечером.

Ціна 50 сот.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрациї, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тілько обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членьский виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів. частию на публичні добродійні цїли: на церкви, бурси, захоронки. школи і т. д. На ті цїли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦИЇ в справах позичок уділяє Дирекция і аґенти.

Дуже величавий
образ коинатний
представляючий
„ПРИЧАСТЄ“
мальований артистом Єзерским в природних красках.
Величина образа 55×65 цтм.
Ціна образа **6 корон** разом з почтовою пересилкою.
Набути можна у
Антона Хойнацкого
Львів, ул. Руска ч. 3.

Аґенция дневників Ст. Соколовского Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9, — принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних. В тій аґенциї находить ся також головний склад і експедиция „Варшавского Тиждневника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш та аґенция.

Головна аґенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошеня до всїх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Ґазети Львівскої“ може принимати оголошеня виключно лиш ся аґенция.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом И. Недопада. (Телефона число 527).